

การศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดอัตราค่าตอบแทนในตลาดค้าบริการทางเพศ

On the Determinants of Wage Rate in the Sex Market

ปฐมพงศ์ โอภาโส¹

ทองใหญ่ อัยยะวรากุล²

บทคัดย่อ

การศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดอัตราค่าตอบแทนในตลาดค้าบริการทางเพศ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาอัตราค่าตอบแทน และปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดอัตราค่าตอบแทนของผู้ค้าบริการทางเพศ โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจกลุ่มผู้ค้าบริการทางเพศทั้งเพศชายและเพศหญิงรวมกันจำนวน 409 ราย มาวิเคราะห์ในเชิงปริมาณด้วยวิธีการวิเคราะห์แบบจำลอง Hedonic Price มาประยุกต์ใช้หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยหรือลักษณะต่างๆ ด้วยการวิเคราะห์การถดถอย (Regression Analysis) เพื่อวิเคราะห์ความมีนัยสำคัญของตัวแปรที่มีผลต่อรายได้ต่อเดือนและอัตราค่าตอบแทนต่อครั้งของผู้ค้าบริการทางเพศ จากการศึกษาพบว่า ผู้ค้าบริการทางเพศหญิงได้รับรายได้จากการค้าบริการทางเพศเฉลี่ยต่อเดือนและอัตราค่าตอบแทนเฉลี่ยต่อครั้งมากกว่าผู้ค้าบริการทางเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยปัจจัยที่มีผลอย่างมีนัยสำคัญต่ออัตราค่าตอบแทนต่อครั้งของผู้ค้าบริการทางเพศหญิง ได้แก่ รายได้ต่อเดือนจากอาชีพอื่น ค่าดัชนีมวลกาย (BMI) ประเภทของลูกค้า ความถี่ในการให้บริการทางเพศ ประสบการณ์การค้าบริการทางเพศ ช่องทางการติดต่อกับลูกค้าเพื่อให้บริการทางเพศ และการมีหลักเกณฑ์ในการเลือกลูกค้า ส่วนปัจจัยที่มีผลต่ออัตราค่าตอบแทนต่อครั้งของผู้ค้าบริการทางเพศชาย ได้แก่ รายได้ต่อเดือนจากอาชีพอื่น ปัจจัยทางด้านร่างกายและขนาดอวัยวะเพศชาย ประเภทของลูกค้า ความถี่ในการให้บริการทางเพศ ประสบการณ์การค้าบริการทางเพศ และช่องทางการติดต่อกับลูกค้าเพื่อให้บริการทางเพศ

คำสำคัญ : การเลือกปฏิบัติทางด้านค่าจ้าง, ตลาดการค้าบริการทางเพศ, แบบจำลอง Hedonic Price.

¹ นักศึกษาระดับมหาบัณฑิต คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

² อาจารย์ประจำคณะพัฒนาการเศรษฐกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

Abstract

The purpose of this study is to empirically examine factors that affect the wage rate and income of sex workers in Thailand. Using data from our survey of approximately 409 male and female sex workers in Thailand, results from our regression models reveal that female sex workers earn a higher wage per one sexual activity than do male workers, after several socio-economic covariates and physical attributes have been controlled for. Separate regression models for subsample of the respondents also show that the statistically significant determinants of the wage rate of female and male workers also differ. While the income from other sources, and types of sexual activities offered by the worker are statistically significant factors that affect the wage rate of female sex workers, the gender of the clients, types of sexual activities by the worker, and the body mass index are statistically significant factors that affect the wage rate of male workers.

Keywords : wage discrimination, sex market, Hedonic Price Model

บทนำ

การค้าบริการทางเพศในประเทศไทยจัดว่าเป็นธุรกิจผิดกฎหมายที่มีความเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ การค้ายาเสพติดรวมถึงไปถึงธุรกิจผิดกฎหมายรูปแบบอื่นๆ ซึ่งปัจจุบันอิทธิพลจากกระแสโลกาภิวัตน์และการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมระหว่างคนต่างชาติที่เพิ่มขึ้น ทำให้เกิดการเดินทางและขนส่งข้ามชาติ ส่งผลให้เกิดการขยายตัวอย่างกว้างขวางของธุรกิจค้าบริการทางเพศ (Taranco, 2013) สำหรับประเทศไทยที่มีนโยบายสนับสนุนการลงทุนในธุรกิจการท่องเที่ยวจากรัฐบาลเพื่อส่งเสริมธุรกิจบันเทิง ส่งผลให้ประเทศไทยเป็นที่รู้จักกันของชาวต่างชาติในด้านหนึ่งว่าเป็นแหล่งค้าบริการทางเพศที่มีชื่อเสียงในระดับนานาชาติ (Romanow, 2012) สาเหตุส่วนใหญ่ที่ทำให้เกิดการขยายตัวของอาชีพค้าบริการทางเพศส่วนมากจะเกิดจากการถูกเลือกปฏิบัติทางด้านค่าจ้าง ความไม่เท่าเทียมทางเพศ และความยากจน ซึ่งทำให้แรงงานทั้งหญิงและชายตัดสินใจเข้าสู่อาชีพค้าบริการทางเพศกันมากขึ้น (The Fondation Scelles, 2016)

แม้ว่าการค้าบริการทางเพศจะเป็นอาชีพที่ให้อัตราค่าตอบแทนสูง แต่ผลการสำรวจอัตราค่าตอบแทนที่ผู้ค้าบริการได้รับจากการประกอบอาชีพค้าบริการทางเพศ พบว่า อัตราค่าตอบแทนระหว่างหญิงและชายมีความแตกต่างกันอย่างมาก ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากความแตกต่างทางด้านคุณสมบัติเฉพาะบุคคล (Endowments or Human capital) ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเพศ เชื้อชาติ ศาสนา ถิ่นกำเนิด ฐานะทางเศรษฐกิจ หรือสภาพทางร่างกาย (Oaxaca, 1973 และ Blinder, 1973) รวมทั้งสถานที่และช่องทางในการค้าบริการทางเพศ กลุ่มลูกค้า เป็นต้น (อัญชลี พิณจักร์ธรรม, 2544)

ในมิติทางเศรษฐศาสตร์การค้าบริการ (Courtesan Economics) ได้มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการค้าบริการทางเพศ แต่มีการศึกษาเพียงแค่ว่าในประเด็นหรือตัวแปรที่นักวิจัยแต่ละคนสนใจเท่านั้น โดย Edlund and Korn (2002) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบรายได้ของหญิงที่ประกอบอาชีพค้าบริการทางเพศกับรายได้ของเพศหญิงอาชีพอื่นที่ใช้ทักษะการทำงานไม่มาก พบว่า หญิงค้าบริการเป็นอาชีพที่ใช้ทักษะน้อย (Low Skill) ใช้แรงงานในสัดส่วนสูง (Labor Intensive) และแรงงานส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (Female Dominated) แต่อาชีพค้าบริการทางเพศมีรายได้สูงมากเมื่อเปรียบเทียบกับเพศหญิงอาชีพอื่นที่ใช้ทักษะการทำงานไม่มาก ขณะที่ Moffatt and Peters (2004) ได้นำแบบจำลอง Hedonic Price มาใช้ศึกษาการกำหนดราคาการค้าบริการในธุรกิจค้าบริการทางเพศ โดยมีสมมติฐานว่า รายได้ของหญิง/ชายค้าบริการทางเพศมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับรายได้จากการจ้างงานทางเลือก ผลการศึกษาพบว่า ผู้ค้าบริการทางเพศจะมีรายได้มากกว่าเป็นสองเท่าของผู้ที่ไม่ใช้แรงงาน และมีรายได้มากกว่าเป็นสามเท่าของผู้ที่ใช้แรงงาน นอกจากนี้การให้บริการที่ดีส่งผลให้ราคาการค้าบริการเพิ่มขึ้น ขณะที่การให้บริการที่ไม่ดีส่งผลให้ราคาการค้าบริการลดลง โดยคุณลักษณะของผู้ค้าบริการทางเพศมีผลต่อราคาการค้าบริการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนระยะเวลาและพื้นที่ที่แตกต่างกันมีผลให้ราคาการค้าบริการต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ในการศึกษาด้านพฤติกรรมนั้นอัตราค่าตอบแทนจากการค้าบริการทางเพศส่วนหนึ่งถูกกำหนดโดยพฤติกรรมความชอบ หรือรสนิยมส่วนบุคคล จากการศึกษาของ Cunningham (2011) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของร่างกายของผู้ค้าบริการทางเพศกับตลาดค้าบริการทางเพศ โดยนำแบบจำลองของ Salop

(1979) มาใช้ในการอธิบายความแตกต่างด้านพฤติกรรมที่มีความเสี่ยงของผู้ค้าบริการทางเพศในตลาดค้าบริการทางเพศ โดยผลการศึกษาพบว่า ลักษณะของร่างกายและราคาการค้าบริการทางเพศส่งผลให้รายได้ของผู้ค้าบริการทางเพศมีความแตกต่างกัน นอกจากนี้ยังมีเรื่องความแตกต่างของจำนวนลูกค้าที่มาซื้อบริการทางเพศในแต่ละสัปดาห์ ความแตกต่างของราคาการค้าบริการของผู้ค้าบริการทางเพศแต่ละคน ความแตกต่างของช่วงเวลาให้บริการทางเพศ และความแตกต่างของประเภทลูกค้า ขณะที่หญิงค้าบริการทางเพศที่มีร่างกายเหมาะสมจะคิดราคาการค้าบริการทางเพศในอัตราที่สูงจากลูกค้าที่เป็นชายสูงอายุ ส่วนผู้ค้าบริการที่มีน้ำหนักเกินมาตรฐานจะคิดราคาการค้าบริการต่ำ สำหรับการร่วมเพศทางทวารหนักโดยใช้ถุงยางอนามัย จะมีการคิดราคาการค้าบริการเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของ Chang and Weng (2012) ที่ได้ทำการศึกษาเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพ การใช้ถุงยางอนามัย และราคาการค้าบริการทางเพศ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ค้าบริการทางเพศในเมืองไทเป ประเทศไต้หวัน จำนวน 140 คน และใช้แบบจำลอง Hedonic Price กับดัชนีมวลกาย(BMI) เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะทางกายภาพที่ดีของผู้ค้าบริการทางเพศจะมีผลต่อระดับรายได้สำหรับราคาการค้าบริการทางเพศเฉลี่ยจะแตกต่างกันไปตามน้ำหนักของผู้ค้าบริการทางเพศ ขณะที่ Kenrick (2016) ได้ศึกษาหาความเชื่อมโยงระหว่างอายุกับรายได้ของผู้ค้าบริการทางเพศ พบว่า ผู้ชายส่วนใหญ่เต็มใจจะจ่ายค่าบริการให้กับหญิงค้าบริการทางเพศที่มีอายุอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนปลายถึงยี่สิบต้น ขณะที่เดียวกันความเต็มใจที่จะจ่ายค่าบริการของผู้ชายจะลดลง เมื่อหญิงค้าบริการทางเพศมีอายุระหว่างอายุ 25 ถึง 35 ปี และหากนำรายได้ของหญิงค้าบริการทางเพศกับหญิงที่ประกอบวิชาชีพอื่นๆ พบว่า หญิงที่ประกอบวิชาชีพอื่นๆ จะมีรายได้เพิ่มขึ้นเมื่ออายุมากขึ้น ขณะที่หญิงค้าบริการทางเพศจะมีรายได้ลดลงเมื่ออายุมากขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การเพิ่มขึ้นของรายได้ของหญิงค้าบริการทางเพศและหญิงโดยทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับอายุ เนื่องจากข้อเท็จจริงที่ว่า ผู้คนมักจะได้รับประสบการณ์และทักษะที่มีความสามารถในการทำงาน แม้ว่าประสบการณ์และทักษะความสามารถในการทำงานไม่สามารถนำมาวัดผลกับหญิงค้าบริการทางเพศก็ตาม และการเพิ่มขึ้นของปีในแต่ละปี

สำหรับในประเทศไทยงานวิจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับการค้าบริการทางเพศและอัตราค่าตอบแทนในตลาดค้าบริการทางเพศน้อยมาก โดยในปี 2551 ชูวิทย์ กมลวิศิษฐ์ (2551) ได้ทำการศึกษาธุรกิจนอกระบบ: ศึกษากรณีการค้าบริการทางเพศในสังคมไทย ผลการศึกษาพบว่า รายได้รวมของธุรกิจค้าบริการทางเพศซึ่งเป็นการประมาณการขั้นต่ำอย่างน้อยมีรายได้ประมาณ 174,050 ล้านบาท และจากการคาดการณ์ประเทศไทยมีจำนวนผู้ค้าบริการทางเพศประมาณ 229,000 คน ในส่วนของการประมาณการรายได้จากกลุ่มหญิงค้าบริการทางเพศ พบว่า สถานบริการที่มีจำนวนหญิงค้าบริการทางเพศมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่งคือ บาร์เปียร์ สำหรับการประมาณการรายได้จากกลุ่มชายค้าบริการทางเพศ พบว่าไม่เหมือนกับกลุ่มหญิงค้าบริการทางเพศ เพราะกลุ่มชายค้าบริการทางเพศจะมีการกระจุกตัวในสถานบริการบางประเภทเท่านั้น โดยสถานที่นิยมที่สุดคือ บาร์เกย์ ขณะที่ปี 2559 มีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยชารินทร์ พลภาณุมาศ (2559) ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ในกรุงเทพมหานครมีแหล่งค้าบริการทางเพศยอดนิยมประมาณ 6 แหล่งได้แก่ ย่านเกษตร-รัชโยธิน ย่านลาดพร้าว-รามคำแหง ย่านดอนเมือง-รังสิต ย่านธนบุรี สุขุมวิท และย่านธุรกิจใจกลางเมือง ต่อมาช่องทางทำกิน ถูกย้ายฐานมาทำกันบน Application และ Community โดยหญิงบริการเข้าถึงลูกค้าได้ตรงกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น เนื่องจากใช้ Line Application เป็นช่องทางหลักในการติดต่อสื่อสารกับลูกค้า

จากบทความที่กล่าวมาข้างต้นพอสรุปได้ว่า ตัวแปรที่พบมากในงานวิจัยเชิงประจักษ์มีทั้งตัวแปรที่เป็นลักษณะของบุคคล เช่น เพศ เชื้อชาติ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ค่าใช้จ่าย สัดส่วนรูปร่าง ดัชนีมวลกาย เป็นต้น และตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของการทำงาน เช่น สถานที่/แหล่งค้าบริการทางเพศ กลุ่มลูกค้า การติดต่อสื่อสาร และการมีอำนาจต่อรอง ถึงแม้ว่าจะมีการควบคุมตัวแปรต่างๆ ที่ใช้ในงานวิจัยแล้ว แต่ยังคงพบว่า มีส่วนที่ไม่ได้อธิบายความแตกต่างของค่าจ้างระหว่างหญิงและชาย รวมถึงยังไม่มีหน่วยงานใดทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องนี้ทำให้ไม่มีข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ที่สามารถนำมาใช้ในการประมวลผลได้ ดังนั้น การศึกษานี้จึงมีความสนใจที่จะศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดอัตราค่าตอบแทนในตลาดค้าบริการทางเพศ โดยมีประเด็นคำถามที่ต้องการหาคำตอบว่า ทำไมผู้ค้าบริการทางเพศที่เป็นเพศหญิงจึงได้รับอัตราค่าตอบแทนสูงกว่าผู้ค้าบริการทางเพศที่เป็นเพศชาย และมีปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อการกำหนดอัตราค่าตอบแทนของผู้ค้าบริการทางเพศ

วัตถุประสงค์และขอบเขตของงานวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้เกิดขึ้นเนื่องจากผู้วิจัยต้องการศึกษาความแตกต่างระหว่างอัตราค่าตอบแทนที่กลุ่มผู้ค้าบริการทางเพศหญิงและเพศชายได้รับ และปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดอัตราค่าตอบแทนของกลุ่มผู้ค้าบริการทางเพศเหล่านี้ โดยนำแบบจำลอง Hedonic Price (Rosen, 1974) มาเป็นตัวแบบในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาข้อสรุปเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดอัตราค่าตอบแทนในตลาดค้าบริการทางเพศ ทั้งนี้จะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ค้าบริการทางเพศที่เป็นเพศหญิงและเพศชาย ตามสถานที่หรือแหล่งช่องทางต่างๆ เช่น สถานอาบอบนวด ร้านคาราโอเกะ บาร์เบียร์ บาร์ฮิสต์ บาร์เกย์ และสื่อสังคมออนไลน์ เป็นต้น เพื่อที่จะนำข้อมูลเหล่านี้มาใช้ในการประมวลผล เนื่องจากงานวิจัยเรื่องนี้ยังไม่มีหน่วยงานใดทำการเก็บรวบรวมข้อมูลมาก่อน ทำให้ไม่มีข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) สำหรับใช้ในการประมวลผล

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในงานศึกษาด้านการค้าบริการทางเพศนั้น ได้มีการให้นิยามของการค้าบริการทางเพศหรือการค้าประเวณี (Prostitution) โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกให้นิยามของการค้าบริการทางเพศในเชิงที่บุคคลมีความสัมพันธ์ทางเพศร่วมกับผู้อื่น เพื่อแลกกับเงินตราหรือผลประโยชน์ตอบแทนอื่นๆ (The South African Law Reform Commission, 2009; Ward, Carter and Perrin. 1994; UNAIDS. 2014) และกลุ่มที่สองให้นิยามของการค้าบริการทางเพศในเชิงเป็นการกระทำของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลในการดำเนินการโฆษณา จัดหา และนำเสนอบุคคลให้กับผู้อื่น เพื่อจุดประสงค์ทางเพศในเชิงพาณิชย์ (สมาคมรัฐศาสตร์. 2558; อัครเดช มณีภาค และณฤมล ชมโณม. 2556) โดยการค้าบริการทางเพศมีที่มาจากหลายสาเหตุ จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า ปัจจัยที่ก่อให้เกิดการค้าบริการทางเพศส่วนใหญ่เกิดจากปัญหาเศรษฐกิจและสังคม นโยบายการพัฒนาประเทศ และผลตอบแทนที่ได้รับจากการค้าบริการทางเพศ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้หญิงหรือชายก้าวเข้าสู่อาชีพค้าบริการทางเพศ มักมาจากปัญหาความยากจน การขาดโอกาสทางการศึกษา ทักษะคิดและค่านิยมในสังคม และพฤติกรรมบริโภคนิยม เป็นต้น รวมไปถึงแนวนโยบายการพัฒนาประเทศที่บางส่วนได้ช่วยส่งเสริมให้การค้าบริการ

ทางเพศดำรงอยู่และเติบโตขึ้น อาทิเช่น นโยบายการพัฒนาประเทศโดยมุ่งที่เศรษฐกิจ การค้า และอุตสาหกรรมเป็นหลัก ทำให้เกิดความแตกต่างทางรายได้ของคนในกลุ่มต่างๆ และนโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยเฉพาะการสนับสนุนสถานบริการที่เกี่ยวข้องกับการค้าบริการทางเพศ ทั้งนี้การค้าบริการทางเพศเป็นอาชีพที่สร้างรายได้เป็นจำนวนมากให้กับผู้ประกอบการและผู้ค้าบริการทางเพศ ผลตอบแทนดังกล่าวจึงเป็นแรงจูงใจสำคัญที่ทำให้มีการค้าบริการทางเพศโดยสมัครใจเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก และผู้ประกอบการแม้ทราบดีว่าการปล่อยให้มีการค้าบริการทางเพศ ในสถานบริการของตนอาจมีความผิดตามกฎหมาย แต่ก็ยอมเสี่ยงเพื่อให้ได้ผลตอบแทนจำนวนมากดังกล่าว

ด้านแนวคิดความแตกต่างของค่าจ้างระหว่างชายและหญิง ในทางเศรษฐศาสตร์ การเลือกปฏิบัติทางด้านค่าจ้างถือว่าการปฏิบัติอย่างไม่เท่าเทียมกัน และโดยมากมักเกี่ยวกับเรื่องของค่าจ้างหรืออัตราค่าตอบแทน โดยเกือบแทบจะทุกอาชีพ เพศชายจะได้รับค่าจ้างหรืออัตราค่าตอบแทนที่มากกว่าเพศหญิง ยกเว้นอาชีพค้าบริการทางเพศ ที่เพศหญิงจะได้รับค่าจ้างมากกว่าเพศชาย จากแนวคิดเกี่ยวกับความแตกต่างของค่าจ้างระหว่างหญิงและชายนั้น มี Oaxaca (1973) และ Blinder (1973) เป็นผู้ริเริ่ม โดยอธิบายว่า ความแตกต่างของค่าจ้างระหว่างหญิงและชายสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วนด้วยกัน คือ ส่วนที่อธิบายได้ ซึ่งเกิดจากความแตกต่างทางด้านคุณสมบัติเฉพาะบุคคล เช่น การศึกษา และทักษะ เป็นต้น และส่วนที่อธิบายไม่ได้ ซึ่งอาจเกิดจากการเลือกปฏิบัติ โดยปัจจัยที่สามารถอธิบายถึงความแตกต่างของค่าจ้างระหว่างหญิงและชายในด้านคุณสมบัติเฉพาะบุคคลนั้น Mincer and Polachek (1974) พบว่า ผู้หญิงเลือกอาชีพโดยหลีกเลี่ยงงานที่ต้องลงทุนอย่างมากในทักษะที่ใช้เฉพาะเจาะจงกับอาชีพ ซึ่งผลตอบแทนของการลงทุนขึ้นอยู่กับการทำงานอย่างต่อเนื่องในอาชีพนั้น อีกทั้งการมีประสบการณ์ทำงานที่มากสามารถชดเชยกับช่องว่างอัตราค่าจ้างที่แตกต่างกันของผู้ชายและผู้หญิง ซึ่งในงานการค้าบริการทางเพศนั้นกลับตรงกันข้ามโดยสิ้นเชิง ระหว่างผู้ค้าบริการเพศหญิงและผู้ค้าบริการเพศชาย

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดอัตราค่าตอบแทนในตลาดค้าบริการทางเพศ ได้อาศัยการวิเคราะห์แบบจำลอง Hedonic Price ตามแนวคิดของ Rosen (1974) มาประยุกต์ใช้หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการกำหนดอัตราค่าตอบแทนในตลาดค้าบริการทางเพศ โดยแบบจำลอง Hedonic Price คือแบบจำลองทางสถิติที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างราคาสินค้ากับลักษณะต่างๆ ซึ่งรูปแบบสมการจะแสดงความสัมพันธ์ให้เห็นระหว่างราคาของสินค้าและลักษณะของสินค้า โดยสมมติฐานของแบบจำลองคือ สินค้าประกอบด้วยความหลากหลายของลักษณะเฉพาะที่ผู้บริโภคประเมินค่าได้อย่างอิสระ สำหรับสินค้าใดก็ตามให้พิจารณาลักษณะนี้ด้วยชุดลักษณะเฉพาะ (j) และแสดงเป็น $Z = (z_1, z_2, \dots, z_i)$ โดยความสัมพันธ์ในการทำงานระหว่างราคา (p) และเวกเตอร์ของลักษณะ (Z)

การศึกษารังนี้ได้นำทดสอบการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอัตราค่าตอบแทนต่อครั้ง (p) กับลักษณะของปัจจัยที่กำหนดอัตราค่าตอบแทนในธุรกิจค้าบริการทางเพศ ($f(z)$) ดังสมการที่ 1

$$p = f(z_1, z_2, \dots, z_i) \quad (1)$$

โดยที่ p คือ อัตราค่าตอบแทนต่อครั้ง f คือ ลักษณะของปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดอัตราค่าตอบแทนในธุรกิจค้าบริการทางเพศ และ Z คือ เวกเตอร์ของลักษณะของปัจจัยกำหนดอัตราค่าตอบแทนในธุรกิจค้าบริการทางเพศ ที่ถูกจัดให้อยู่ในลักษณะ Dummy Variable เมื่ออยู่ในรูปแบบของสมการเส้นตรง (Linear Equation) สามารถตีความได้ว่า ราคา (p) จะเปลี่ยนแปลงเท่าไร ถ้าลักษณะ z_j มีการเปลี่ยนแปลงไปหนึ่งหน่วย ขณะที่ลักษณะอื่นๆ มีค่าคงที่ (Rosen, 1974) ดังนั้นรูปแบบของสมการจึงมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อข้อผิดพลาดในการกำหนดราคา ดังสมการที่ 2

$$p_i = \beta_0 + \sum_{j=1}^m \beta_j z_{ij} + \epsilon_i \quad (2)$$

ในกรณีที่เวกเตอร์ Z เป็นตัวแปรพิเศษที่พิจารณาแล้วว่าเหมาะสม สัมประสิทธิ์ β_0 คือจุดตัดบนแกนตั้ง β_j เป็นค่าสัมประสิทธิ์ของสมการถดถอยที่ต้องประมาณการ $\beta_j (j = 1, 2, \dots, m)$ และ ϵ คือ ค่าความคลาดเคลื่อนของราคา ค่าสัมประสิทธิ์ของสมการถดถอย (β_j) จะบ่งชี้ถึง อัตราการเปลี่ยนแปลงของราคา (p) ถ้าลักษณะ z_j มีการเปลี่ยนแปลงเพียงหน่วยเดียวขณะที่ผลกระทบส่วนเพิ่มอื่นๆ คงที่

จากการที่กลุ่มตัวอย่างมีมากทำให้เกิดความแตกต่างกันของข้อมูลบางตัวอาจทำให้เกิดการกระจายตัวของข้อมูลมากขึ้นหรือมีค่าความแปรปรวนลดลง ซึ่งหากลักษณะดังกล่าวเกิดขึ้นกับข้อมูลที่เก็บมาอาจส่งผลให้เกิดปัญหา Heteroscedasticity จากรูปแบบสมการที่ 3 นี้เพื่อเป็นการช่วยลดการกระจายตัวของข้อมูลบางตัวจึงมีการใช้รูปแบบสมการ log-linear โดยสามารถตีความได้ว่า ราคา (p) จะมีการเปลี่ยนแปลงก็เปอร์เซ็นต์ ถ้าลักษณะ z_j มีการเปลี่ยนแปลงไปหนึ่งหน่วย ขณะที่ลักษณะอื่นๆ มีค่าคงที่ ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (β_j) สามารถตีความได้ว่าเป็นอัตราการเปลี่ยนแปลงของราคา (p) ซึ่งมีหน่วยเป็นเปอร์เซ็นต์เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงไปหนึ่งหน่วยโดยลักษณะ Z ดังสมการที่ 3

$$\ln p_i = \beta_0 + \sum_{j=1}^m \beta_j z_{ij} + \epsilon_i \quad (3)$$

โดยตัวแปรอิสระซึ่งแสดงลักษณะของปัจจัยกำหนดอัตราค่าตอบแทนในตลาดค้าบริการทางเพศ แบ่งออกเป็น ตัวแปรลักษณะทั่วไปของผู้ค้าบริการทางเพศ, ตัวแปรด้านลักษณะของร่างกาย และตัวแปรลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานค้าบริการทางเพศ สำหรับการวิเคราะห์หาความมีนัยสำคัญทางสถิติของแต่ละตัวแปรจะใช้วิธี Regression Analysis เพื่อตรวจสอบดูว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีความเกี่ยวข้องกับการกำหนดอัตราค่าตอบแทนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และมีทิศทางของความสัมพันธ์สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้หรือไม่

สำหรับข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดอัตราค่าตอบแทนในตลาดค้าบริการทางเพศนี้ ผู้ศึกษารวบรวมข้อมูลด้วยการออกแบบสอบถามซึ่งมีการตรวจสอบความถูกต้องและความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) เพื่อให้ครอบคลุมรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องที่จะทำการศึกษา หลังจากนั้นจึงนำไปทดลองใช้เก็บรวบรวมข้อมูล (Try-Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มประชากรที่ศึกษา จำนวน 40 ราย แล้วนำมาหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

(Correlation) ผลการทดสอบความเชื่อมั่นได้ค่าเท่ากับ .788 การหาจำนวนของกลุ่มตัวอย่างมาจากการใช้สูตรการคำนวณกรณีไม่ทราบขนาดประชากรของ Cochran (1953) เพื่อหาขนาดกลุ่มตัวอย่างผู้ค้าบริการทางเพศในประเทศไทย ผลคือได้กลุ่มตัวอย่างหญิงและชายค้าบริการทางเพศ จำนวน 385 คน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ค้าบริการทางเพศเพิ่มเติมมาได้อีก 24 คน จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการคำนวณครั้งนี้มีทั้งสิ้น 409 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ ผู้ศึกษาดำเนินการโดยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นหญิงหรือชายค้าบริการทางเพศตามสถานที่หรือแหล่งช่องทางต่างๆ เช่น สถานอาบอบนวด บาร์คาราโอเกะ บาร์เบียร์ สวนสาธารณะ และสื่อสังคมออนไลน์ ด้วยตนเองและผู้ช่วย 2 คน โดยจำแนกข้อมูลที่ได้ออกเป็น 3 ประเภท คือ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลด้านสรีระและดัชนีมวลกายของกลุ่มตัวอย่าง และข้อมูลด้านลักษณะการทำงานค้าบริการทางเพศของกลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากลักษณะการรับงานของผู้ค้าบริการทางเพศรวมไปถึงช่องทางการให้บริการทางเพศหรือสถานค้าบริการทางเพศของแต่ละกลุ่มมีความแตกต่างกัน จึงทำให้วิธีการเข้าถึงกลุ่มตัวอย่างหรือการได้มาซึ่งข้อมูลของกลุ่มผู้ค้าบริการทางเพศ มีความแตกต่างกันไป อีกทั้งวิธีการสร้างความไว้วางใจในการตอบคำถามก็เป็นสิ่งสำคัญซึ่งจะมีความต่างกันขึ้นอยู่กับแต่ละพื้นที่ไปทำการเก็บข้อมูล และลักษณะการรับงานของผู้ค้าบริการทางเพศบริเวณนั้นๆ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้จัดเก็บข้อมูลโดยใช้แนวทางการสุ่มตัวอย่าง 3 ประเภท ได้แก่

- 1) **การสุ่มตัวอย่างแบบโดยบังเอิญ (Convenience Sampling)** ส่วนมากจะใช้กับบริเวณพื้นที่เขตปริมณฑล และแหล่งท่องเที่ยวที่มีการค้าบริการทางเพศอย่างเปิดเผย เช่น พัทยา ซึ่งการตอบแบบสอบถามเป็นการสัมภาษณ์เชิงลึกที่เป็นการพูดคุยเรื่องราวทั่วไปเพื่อสร้างความไว้วางใจจากผู้ค้าบริการทางเพศโดยที่ไม่ได้ถามคำถามเพื่อขอคำตอบโดยตรง อีกทั้งผู้วิจัยได้มีการแนะนำตัวผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยอีก 2 คน พร้อมทั้งมีการแจ้งให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ในการมาเก็บข้อมูลครั้งนี้ ทั้งนี้คำถามที่ต้องการสอบถามจากผู้ค้าบริการทางเพศจะถูกสอดแทรกอยู่ในการพูดคุยสัมภาษณ์ผู้ค้าบริการทางเพศเพื่อไม่เป็นการให้ผู้ค้าบริการทางเพศรู้สึกว่าคุณถูกจับผิดทำให้รู้สึกไม่ดีจากการตอบคำถามในการสัมภาษณ์นี้ และหลังจบการสัมภาษณ์เพื่อตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้มีการจ่ายค่าตอบแทนให้แก่ผู้ค้าบริการทางเพศที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามตามสมควร โดยผู้ตอบแบบสอบถามได้ถูกเลือกมาจากสถานที่ทำงานของผู้ค้าบริการทางเพศ ส่วนมากเป็นผู้ค้าประเวณีบริเวณริมถนน ผับ หรือบาร์เบียร์ และผู้ค้าบริการทางเพศยินยอมที่จะให้สัมภาษณ์แบบตัวต่อตัว สำหรับผู้ที่ปฏิเสธการให้สัมภาษณ์มีเหตุผลหลักทางด้านความกังวลเกี่ยวกับการต้องเปิดเผยตัวตน ระยะเวลาการสัมภาษณ์ และความไม่ประสงค์ที่จะพูดถึงงานของตนกับบุคคลภายนอก
- 2) **การสุ่มตัวอย่างแบบลูกโซ่หรือการสุ่มตัวอย่างต่อเนื่องแบบปากต่อปาก (Snowball Sampling)** ส่วนมากจะใช้กับกลุ่มตัวอย่างผู้ค้าบริการทางเพศที่ได้รับการติดต่อผ่านนายหน้า หรือผู้ค้าคนกลางที่จัดหาผู้ค้าบริการทางเพศเพื่อส่งให้กับผู้ที่ต้องการซื้อบริการทางเพศ และเป็นกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในบริเวณกรุงเทพมหานคร ใช้ช่องทางการติดต่อกันระหว่างผู้ค้าบริการทางเพศกับผู้ค้าคนกลางผ่านทางอินเทอร์เน็ตหรือสื่อออนไลน์ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ติดต่อผ่านผู้ค้าคนกลางเพื่อขอทำการสัมภาษณ์ผู้ค้าบริการ

ทางเพศเป็นรายบุคคลโดยใช้หลักการการสัมภาษณ์แบบเดียวกับการสุ่มตัวอย่างแบบโดยบังเอิญ หลังจากสัมภาษณ์ผู้ค้าบริการรายแรกเสร็จผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากผู้ค้าบริการทางเพศ ช่วยแนะนำผู้ค้าบริการทางเพศรายอื่นๆ เพื่อทำการสัมภาษณ์เก็บข้อมูลต่อไปอีก พร้อมทั้งมีการจ่ายค่าตอบแทนให้แก่ผู้ค้าบริการทางเพศที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามด้วยเช่นกัน

- 3) **การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)** โดยมากจะใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีการติดต่อสื่อสารกับผู้ค้าบริการทางเพศรายอื่น ผ่านทางสื่อออนไลน์ที่มีลักษณะเป็นกลุ่มปิด โดยผู้วิจัยจะให้ผู้ค้าบริการทางเพศรายหนึ่งหรือผู้ค้าคนกลาง ทำการเชิญผู้วิจัยเข้าไปในกลุ่มปิดนั้น และแนะนำตัวผู้วิจัย พร้อมทั้งมีการแจ้งให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ในการมาเก็บข้อมูลครั้งนี้และจะมีการนัดพบปะกับผู้ค้าบริการทางเพศเป็นรายบุคคลเพื่อทำการขอสัมภาษณ์ โดยใช้หลักการเดียวกันข้างต้น เพื่อทำการสัมภาษณ์และจ่ายค่าตอบแทนให้แก่ผู้ค้าบริการทางเพศที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเช่นกัน กรณีผู้ค้าบริการทางเพศทำงานอยู่ในสถานบริการ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็น อาบอบนวด บาร์โฮส ผับ/สถานบันเทิง จะมีการให้ตัวแทนหรือผู้ค้าบริการทางเพศ แนะนำตัวผู้วิจัยพร้อมทั้งผู้ช่วยอีก 2 คน กับผู้ค้าบริการทางเพศรายอื่นๆ และทำการขอสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาอัตราค่าตอบแทนของผู้ค้าบริการทางเพศ เมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงพบว่า เพศหญิงมีอายุเฉลี่ยมากกว่าเพศชาย ซึ่งโดยมากเพศหญิงจะให้บริการแก่ลูกค้าเฉลี่ยวันละ 6.2 ชั่วโมง ส่วนเพศชายจะให้บริการแก่ลูกค้าเฉลี่ยวันละ 5.5 ชั่วโมง และในหนึ่งวันเพศหญิงจะมีจำนวนครั้งที่ให้บริการมากกว่าเพศชาย ซึ่งเพศหญิงจะมีอัตราค่าตอบแทนเฉลี่ยครั้งละ 8,624.3 บาท ส่วนเพศชายจะมีอัตราค่าตอบแทนเฉลี่ยครั้งละ 2,945.1 บาท หลังจากนั้นเมื่อประเมินรายได้จากการค้าบริการทางเพศทั้งเดือนพบว่า เพศหญิงจะมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่าเพศชาย คือเพศหญิงเฉลี่ยเดือนละ 157,741.5 บาท ส่วนเพศชายเฉลี่ยเดือนละ 80,367.6 บาท นอกจากนี้ยังพบว่าเพศหญิงจะมีประสบการณ์ค้าบริการทางเพศเฉลี่ยมากกว่าเพศชาย ซึ่งทำให้เพศหญิงมีการให้บริการแก่ลูกค้ามากกว่าเพศชาย โดยเพศหญิงมีการให้บริการแก่ลูกค้าเฉลี่ย 263.1 คน ส่วนเพศชายมีการให้บริการแก่ลูกค้าเฉลี่ย 259.5 คน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรที่ศึกษาของเพศชายและเพศหญิง

ตัวแปร	ชาย				หญิง			
	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
1. อายุ (ปี)	0	28	23.68	1.711	18	38	24.78	4.206
2. จำนวนชั่วโมงที่ให้บริการต่อวัน (ชั่วโมง/วัน)	2.0	8.0	5.57	1.305	2	12	6.29	3.173
3. จำนวนครั้งที่ให้บริการต่อวัน (ครั้ง/วัน)	1.0	6.0	2.30	0.733	1	10	3.25	1.869
4. รายได้จากการค้าบริการต่อเดือน (บาท/เดือน)	30,000.0	200,000.0	80,367.65	23,801.046	15,000.0	700,000.0	157,741.46	130,848.725
5. อัตราค่าตอบแทนต่อครั้ง (บาท/ครั้ง)	1,500.0	8,000.0	2,945.10	1,207.418	500.0	50,000.0	8,624.39	8,849.631
6. ประสิทธิภาพการค้าบริการทางเพศ (ปี)	0.30	4.00	1.4275	0.79681	0.40	8.00	2.2220	1.73975
7. จำนวนลูกค้าที่เคยให้บริการ (คน)	30.0	500.0	259.56	137.434	30.0	1,000.0	263.12	197.896

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่ออัตราค่าบริการต่อครั้งของผู้ค้าบริการเพศชาย ด้วยสมการเส้นตรงและสมการลอการิทึม ในแบบจำลองที่ 1 และแบบจำลองที่ 2 เป็นกรณีความสัมพันธ์แบบสมการเส้นตรง

แบบจำลองที่ 1 ปัจจัยที่มีผลต่ออัตราค่าตอบแทนต่อครั้งของกลุ่มตัวอย่างเพศชาย โดยใช้ตัวแปรลักษณะทั่วไปของผู้ค้าบริการทางเพศชาย ได้แก่ อายุ, เชื้อชาติ, การได้รับการศึกษา, การประกอบอาชีพหลัก, รายได้ต่อเดือน (ไม่รวมรายได้จากการค้าบริการทางเพศ), รายจ่ายต่อเดือน (ไม่รวมรายจ่ายจากการค้าบริการทางเพศ) และสถานภาพสมรส และตัวแปรด้านลักษณะของร่างกายของผู้ค้าบริการเพศชาย ได้แก่ ดัชนีมวลกาย, ขนาดรอบอก, ขนาดรอบเอว และขนาดอวัยวะเพศ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลตามตารางที่ 2 พบว่า ในแบบจำลองที่ 1 มีตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และมีผลต่ออัตราค่าตอบแทนต่อครั้งของผู้ค้าบริการเพศชายจำนวน 5 ตัวแปร ได้แก่ การประกอบอาชีพหลัก

รายจ่ายต่อเดือน (ไม่รวมรายจ่ายจากการค้าบริการทางเพศ), ขนาดรอบอก, ขนาดรอบเอวและขนาดอวัยวะเพศชาย

แบบจำลองที่ 2 มีการเพิ่มตัวแปรจากแบบจำลองที่ 1 จำนวน 7 ตัวแปร ซึ่งเป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการทำงานค้าบริการทางเพศ ได้แก่ ประเภทของลูกค้า, จำนวนชั่วโมงที่ให้บริการต่อวัน, จำนวนครั้งที่ให้บริการต่อวัน, การมีการให้บริการรูปแบบอื่นๆ, ประสบการณ์ค้าบริการทางเพศ, ช่องทางการติดต่อลูกค้าเพื่อให้บริการทางเพศ และการมีหลักเกณฑ์การเลือกลูกค้า

จากการวิเคราะห์ข้อมูลตามตารางที่ 2 พบว่า ในแบบจำลองที่ 2 มีตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และมีผลต่ออัตราค่าตอบแทนต่อครั้งของผู้ค้าบริการเพศชายจำนวน 8 ตัวแปร ได้แก่ การประกอบอาชีพหลัก, รายได้ต่อเดือน (ไม่รวมรายได้จากการค้าบริการทางเพศ), ขนาดรอบอก, ขนาดรอบเอว, ประเภทของลูกค้า, จำนวนครั้งที่ให้บริการต่อวัน, ประสบการณ์ค้าบริการทางเพศ และช่องทางการติดต่อลูกค้าเพื่อให้บริการทางเพศ

สำหรับแบบจำลองที่ 3 และแบบจำลองที่ 4 เป็นกรณีความสัมพันธ์แบบสมการลอการิทึม ซึ่งตัวแปรที่ใช้ในการหาความสัมพันธ์จะเหมือนกับแบบจำลองที่ 1 และแบบจำลองที่ 2

แบบจำลองที่ 3 จากการวิเคราะห์ข้อมูลตามตารางที่ 2 พบว่า ในแบบจำลองที่ 3 มีตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และมีผลต่ออัตราค่าตอบแทนต่อครั้งของผู้ค้าบริการเพศชายจำนวน 5 ตัวแปร ได้แก่ อายุ, รายจ่ายต่อเดือน (ไม่รวมรายจ่ายจากการค้าบริการทางเพศ), ขนาดรอบอก, ขนาดรอบเอวและขนาดอวัยวะเพศชาย

แบบจำลองที่ 4 จากการวิเคราะห์ข้อมูลตามตารางที่ 2 พบว่า ในแบบจำลองที่ 4 มีตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และมีผลต่ออัตราค่าตอบแทนต่อครั้งของผู้ค้าบริการเพศชายจำนวน 7 ตัวแปร ได้แก่ การประกอบอาชีพหลัก, ขนาดรอบอก, ขนาดรอบเอว, ประเภทของลูกค้า, จำนวนครั้งที่ให้บริการต่อวัน, ประสบการณ์ค้าบริการทางเพศ และช่องทางการติดต่อลูกค้าเพื่อให้บริการทางเพศ

ตารางที่ 2 ตัวแปรที่มีผลต่ออัตราค่าตอบแทนต่อครั้งของผู้ค้าบริการเพศชาย

ตัวแปรอิสระ	อัตราค่าตอบแทนต่อครั้ง		ตัวแปรอิสระ	ln (อัตราค่าตอบแทนต่อครั้ง)	
	แบบที่ 1	แบบที่ 2		แบบที่ 3	แบบที่ 4
อายุ	100.911** (40.432)	65.310 (34.013)	อายุ	0.029** (0.013)	0.012 (0.011)
นักเรียน/นักศึกษา	3,540.758*** (995.937)	3,357.029*** (801.556)	นักเรียน/นักศึกษา	0.607 (0.322)	0.537** (0.265)
รับจ้างทั่วไป	3,613.947*** (1,006.417)	3,620.698*** (824.977)	รับจ้างทั่วไป	0.593 (0.332)	0.565** (0.279)

ตัวแปรอิสระ	อัตราค่าตอบแทนต่อครั้ง		ตัวแปรอิสระ	ln (อัตราค่าตอบแทนต่อครั้ง)	
	แบบที่ 1	แบบที่ 2		แบบที่ 3	แบบที่ 4
บริษัทเอกชน/หน่วยงานรัฐ	3,369.622*** (1,011.239)	3,393.054*** (828.518)	บริษัทเอกชน/หน่วยงานรัฐ	0.501 (0.335)	0.492 (0.279)
รายได้ต่อเดือน (ไม่รวมรายได้จากการค้าบริการทางเพศ)	0.008 (0.007)	0.015** (0.005)	ln รายได้ต่อเดือน (ไม่รวมรายได้จากการค้าบริการทางเพศ)	0.058 (0.061)	0.078 (0.051)
รายจ่ายต่อเดือน (ไม่รวมรายจ่ายจากการค้าบริการทางเพศ)	0.033*** (0.010)	-0.005 (0.009)	ln รายจ่ายต่อเดือน (ไม่รวมรายจ่ายจากการค้าบริการทางเพศ)	0.154** (0.056)	-0.007 (0.049)
สถานภาพสมรส	-142.605 (195.785)	149.706 (152.338)	สถานภาพสมรส	-0.073 (0.062)	0.045 (0.050)
ค่าดัชนีมวลกาย (BMI)	62.050 (70.255)	46.318 (52.946)	ค่าดัชนีมวลกาย (BMI)	0.031 (0.022)	0.025 (0.017)
ขนาดรอบอก	137.209*** (38.974)	131.199*** (31.484)	ขนาดรอบอก	0.046*** (0.012)	0.047*** (0.010)
ขนาดรอบเอว	210.530*** (58.569)	95.751** (46.385)	ขนาดรอบเอว	0.070*** (0.018)	0.030** (0.015)
ขนาดอวัยวะเพศ (ชาย)	275.115** (140.715)	-2.881 (124.058)	ขนาดอวัยวะเพศ (ชาย)	0.119** (0.045)	0.019 (0.041)
ลูกค้าเพศชาย		-840.703*** (146.175)	ลูกค้าเพศชาย		-0.301*** (0.047)
ลูกค้าทั้งเพศชายและเพศหญิง		811.983*** (152.158)	ลูกค้าทั้งเพศชายและเพศหญิง		0.227*** (0.050)
จำนวนชั่วโมงที่ให้บริการทางเพศต่อวัน		17.688 (46.654)	จำนวนชั่วโมงที่ให้บริการทางเพศต่อวัน		-0.001 (0.016)
จำนวนครั้งที่ให้บริการทางเพศต่อวัน		-152.140** (71.912)	จำนวนครั้งที่ให้บริการทางเพศต่อวัน		-0.071** (0.024)
มีการให้บริการทางเพศรูปแบบอื่นๆ		-180.165	มีการให้บริการทางเพศรูปแบบอื่นๆ		-0.038

ตัวแปรอิสระ	อัตราค่าตอบแทนต่อครั้ง		ตัวแปรอิสระ	ln (อัตราค่าตอบแทนต่อครั้ง)	
	แบบที่ 1	แบบที่ 2		แบบที่ 3	แบบที่ 4
		(114.155)			(0.037)
ประสบการณ์ค้าบริการทางเพศ		-236.708***	ประสบการณ์ค้าบริการทางเพศ		-0.047**
		(70.966)			(0.023)
ติดต่อผ่านนายหน้า		982.371***	ติดต่อผ่านนายหน้า		0.264***
		(203.285)			(0.067)
อินเทอร์เน็ต/สื่อออนไลน์		413.431***	อินเทอร์เน็ต/สื่อออนไลน์		0.104**
		(126.215)			(0.042)
การมีหลักเกณฑ์การเลือกลูกค้า		-56.666	การมีหลักเกณฑ์การเลือกลูกค้า		-0.018
		(96.657)			(0.032)
R ²	0.581	0.791		0.579	0.778
Adjusted R ²	0.557	0.768		0.555	0.754

หมายเหตุ: *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1, **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ ***มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

โดยที่ ค่าในวงเล็บเป็นค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่ออัตราค่าบริการต่อครั้งของผู้ค้าบริการเพศหญิง ด้วยสมการเส้นตรงและสมการลอการิทึม ในแบบจำลองที่ 5 และแบบจำลองที่ 6 เป็นกรณีความสัมพันธ์แบบสมการเส้นตรง

แบบจำลองที่ 5 ปัจจัยที่มีผลต่ออัตราค่าตอบแทนต่อครั้งของกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง โดยใช้ตัวแปรลักษณะทั่วไปของผู้ค้าบริการทางเพศหญิง ได้แก่ อายุ, เชื้อชาติ, การได้รับการศึกษา, การประกอบอาชีพหลัก, รายได้ต่อเดือน (ไม่รวมรายได้จากการค้าบริการทางเพศ), รายจ่ายต่อเดือน (ไม่รวมรายจ่ายจากการค้าบริการทางเพศ) และสถานภาพสมรส และตัวแปรด้านลักษณะของร่างกายของผู้ค้าบริการเพศหญิง ได้แก่ ดัชนีมวลกาย, ขนาดรอบอก, ขนาดรอบเอว และขนาดรอบสะโพก

จากการวิเคราะห์ข้อมูลตามตารางที่ 3 พบว่า ในแบบจำลองที่ 5 มีตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และมีผลต่ออัตราค่าตอบแทนต่อครั้งของผู้ค้าบริการเพศหญิงจำนวน 5 ตัวแปร ได้แก่ อายุ, เชื้อชาติ, รายได้ต่อเดือน (ไม่รวมรายได้จากการค้าบริการทางเพศ), ดัชนีมวลกายและขนาดรอบสะโพก

แบบจำลองที่ 6 มีการเพิ่มตัวแปรจากแบบจำลองที่ 5 จำนวน 7 ตัวแปร ซึ่งเป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการทำงานค้าบริการทางเพศ ได้แก่ ประเภทของลูกค้า, จำนวนชั่วโมงที่ให้บริการต่อวัน, จำนวนครั้งที่ให้บริการต่อวัน, การมีการให้บริการรูปแบบอื่นๆ, ประสบการณ์ค้าบริการทางเพศ, ช่องทางการติดต่อลูกค้าเพื่อให้บริการทางเพศ และการมีหลักเกณฑ์การเลือกลูกค้า

จากการวิเคราะห์ข้อมูลตามตารางที่ 3 พบว่า ในแบบจำลองที่ 6 มีตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และมีผลต่ออัตราค่าตอบแทนต่อครั้งของผู้ค้าบริการเพศหญิงจำนวน 8 ตัวแปร ได้แก่ รายได้ต่อเดือน (ไม่รวมรายได้จากการค้าบริการทางเพศ), สถานภาพสมรส, ขนาดรอบสะโพก, ประเภทของลูกค้า, จำนวนครั้งที่ให้บริการต่อวัน และช่องทางการติดต่อลูกค้าเพื่อให้บริการทางเพศ

สำหรับแบบจำลองที่ 7 และแบบจำลองที่ 8 เป็นกรณีความสัมพันธ์แบบสมการลอการิทึม ซึ่งตัวแปรที่ใช้ในการหาความสัมพันธ์จะเหมือนกับแบบจำลองที่ 5 และแบบจำลองที่ 6

แบบจำลองที่ 7 จากการวิเคราะห์ข้อมูลตามตารางที่ 3 พบว่า ในแบบจำลองที่ 7 มีตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และมีผลต่ออัตราค่าตอบแทนต่อครั้งของผู้ค้าบริการเพศหญิงจำนวน 7 ตัวแปร ได้แก่ อายุ, เชื้อชาติ, การประกอบอาชีพหลัก, ln รายได้ต่อเดือน (ไม่รวมรายได้จากการค้าบริการทางเพศ), ln รายจ่ายต่อเดือน (ไม่รวมรายจ่ายจากการค้าบริการทางเพศ), ดัชนีมวลกายและขนาดรอบสะโพก

แบบจำลองที่ 8 จากการวิเคราะห์ข้อมูลตามตารางที่ 3 พบว่า ในแบบจำลองที่ 8 มีตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และมีผลต่ออัตราค่าตอบแทนต่อครั้งของผู้ค้าบริการเพศหญิงจำนวน 11 ตัวแปร ได้แก่ เชื้อชาติ, การได้รับการศึกษา, ln รายจ่ายต่อเดือน (ไม่รวมรายจ่ายจากการค้าบริการทางเพศ), สถานภาพสมรส, ขนาดรอบสะโพก, ประเภทของลูกค้า, จำนวนชั่วโมงที่ให้บริการต่อวัน, จำนวนครั้งที่ให้บริการต่อวัน, การมีการให้บริการรูปแบบอื่นๆ, ช่องทางการติดต่อลูกค้าเพื่อให้บริการทางเพศ และการมีหลักเกณฑ์การเลือกลูกค้า

ตารางที่ 3 ตัวแปรที่มีผลต่ออัตราค่าตอบแทนต่อครั้งของผู้ค้าบริการเพศหญิง

ตัวแปรอิสระ	อัตราค่าตอบแทนต่อครั้ง		ตัวแปรอิสระ	ln (อัตราค่าตอบแทนต่อครั้ง)	
	แบบที่ 5	แบบที่ 6		แบบที่ 7	แบบที่ 8
อายุ	-321.305** (145.286)	-72.310 (143.482)	อายุ	-0.042** (0.016)	-0.012 (0.011)
เชื้อชาติ	3,854.751** (2,002.254)	232.064 (1,778.041)	เชื้อชาติ	0.877*** (0.220)	0.368** (0.136)
การได้รับการศึกษา	27.061 (2,326.174)	750.349 (2,105.154)	การได้รับการศึกษา	0.063 (0.254)	0.311** (0.158)
นักเรียน/นักศึกษา	1,628.646 (2,010.920)	44.931 (1,622.726)	นักเรียน/นักศึกษา	-0.181 (0.311)	0.139 (0.175)
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	3,987.851 (2,192.954)	2,798.388 (1,776.667)	ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	-0.346 (0.355)	-0.017 (0.202)
รับจ้างทั่วไป	1,776.023	273.873	รับจ้างทั่วไป	-0.356	0.030

ตัวแปรอิสระ	อัตราค่าตอบแทนต่อครั้ง		ตัวแปรอิสระ	ln (อัตราค่าตอบแทนต่อครั้ง)	
	แบบที่ 5	แบบที่ 6		แบบที่ 7	แบบที่ 8
	(1,831.150)	(1,469.199)		(0.324)	(0.182)
บริษัทเอกชน/หน่วยงานรัฐ	-2,298.697	-636.626	บริษัทเอกชน/หน่วยงานรัฐ	-1.015**	-0.073
	(1,745.301)	(1,403.845)		(0.327)	(0.187)
รายได้ต่อเดือน (ไม่รวมรายได้)	0.116***	0.039**	ln รายได้ต่อเดือน (ไม่รวมรายได้)	0.136***	0.026
จากการค้าบริการทางเพศ)	(0.022)	(0.019)	จากการค้าบริการทางเพศ)	(0.032)	(0.019)
รายจ่ายต่อเดือน (ไม่รวมรายจ่าย)	0.002	0.037	ln รายจ่ายต่อเดือน (ไม่รวมรายจ่าย)	0.309***	0.310***
จากการค้าบริการทางเพศ)	(0.039)	(0.033)	จากการค้าบริการทางเพศ)	(0.088)	(0.054)
สถานภาพสมรส	-1,161.023	2,821.527**	สถานภาพสมรส	-0.204	0.253**
	(1,470.219)	(1,209.973)		(0.162)	(0.091)
ค่าดัชนีมวลกาย (BMI)	-1,299.890***	-500.085	ค่าดัชนีมวลกาย (BMI)	-0.141***	-0.025
	(398.618)	(330.645)		(0.044)	(0.025)
ขนาดรอบอก	-603.176	-378.489	ขนาดรอบอก	-0.056	-0.023
	(347.062)	(278.784)		(0.037)	(0.021)
ขนาดรอบเอว	445.667	281.270	ขนาดรอบเอว	0.001	-0.032
	(406.542)	(320.674)		(0.044)	(0.024)
ขนาดรอบสะโพก (หญิง)	786.049**	540.649**	ขนาดรอบสะโพก (หญิง)	0.112**	0.062**
	(422.971)	(348.643)		(0.045)	(0.026)
ลูกค้าทั้งเพศชายและเพศหญิง		3,577.956**	ลูกค้าทั้งเพศชายและเพศหญิง		0.455**
		(3,744.802)			(0.281)
จำนวนชั่วโมงที่ให้บริการทางเพศต่อวัน		113.600	จำนวนชั่วโมงที่ให้บริการทางเพศต่อวัน		-0.033**
		(204.219)			(0.015)

ตัวแปรอิสระ	อัตราค่าตอบแทนต่อครั้ง		ตัวแปรอิสระ	ln (อัตราค่าตอบแทนต่อครั้ง)	
	แบบที่ 5	แบบที่ 6		แบบที่ 7	แบบที่ 8
จำนวนครั้งที่ให้บริการทางเพศต่อวัน		-958.110**	จำนวนครั้งที่ให้บริการทางเพศต่อวัน		-0.061**
		(364.617)			(0.028)
มีการให้บริการทางเพศรูปแบบอื่นๆ		-341.218	มีการให้บริการทางเพศรูปแบบอื่นๆ		-0.196**
		(820.374)			(0.061)
ประสบการณ์ค่าบริการทางเพศ		-320.677	ประสบการณ์ค่าบริการทางเพศ		-0.064
		(315.561)			(0.024)
ติดต่อผ่านนายหน้า		9,667.669***	ติดต่อผ่านนายหน้า		1.327***
		(1,230.049)			(0.095)
อินเทอร์เน็ต/สื่อออนไลน์		288.729	อินเทอร์เน็ต/สื่อออนไลน์		0.073
		(1,184.818)			(0.090)
เดร็ดเตร์		92.990	เดร็ดเตร์		-0.099
		(2,516.870)			(0.191)
การมีหลักเกณฑ์การเลือกลูกค้า		916.907	การมีหลักเกณฑ์การเลือกลูกค้า		0.130**
		(821.977)			(0.062)
R ²	0.486	0.710		0.637	0.900
Adjusted R ²	0.448	0.673		0.610	0.887

หมายเหตุ: *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1, **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ ***มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

โดยที่ ค่าในวงเล็บเป็นค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การค้าบริการทางเพศเป็นอาชีพผิดกฎหมายแต่ให้อัตราค่าตอบแทนสูง การศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดอัตราค่าตอบแทนในตลาดค้าบริการทางเพศ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาอัตราค่าตอบแทนของผู้ค้าบริการทางเพศ และปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดอัตราค่าตอบแทนของผู้ค้าบริการทางเพศ โดยกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ค้าบริการทางเพศทั้งเพศหญิงและเพศชายตามสถานที่หรือแหล่งช่องทางต่างๆ เช่น สถานอาบอบนวด

บาร์คาราโอเกะ บาร์เบียร์ สวนสาธารณะ และสื่อสังคมออนไลน์ เป็นต้น จำนวน 409 ราย โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อใช้อธิบายลักษณะทั่วไปของผู้ค้าบริการทางเพศ ลักษณะของร่างกาย และลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานค้าบริการทางเพศของกลุ่มตัวอย่าง รวมไปถึงการใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) โดยการวิเคราะห์การถดถอย (Regression Analysis) เพื่อวิเคราะห์ความมีนัยสำคัญของตัวแปรที่มีผลต่ออัตราค่าตอบแทนต่อครั้งของผู้ค้าบริการทางเพศทั้งเพศหญิงและเพศชายในรูปความสัมพันธ์แบบสมการเส้นตรงและสมการลอการิทึม

จากผลการศึกษาอัตราค่าตอบแทนของผู้ค้าบริการทางเพศเมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มตัวอย่างผู้ชายและผู้หญิงพบว่า ผู้หญิง มีอายุเฉลี่ยมากกว่าผู้ชาย และมีประสบการณ์ค้าบริการทางเพศเฉลี่ยมากกว่าผู้ชาย โดยผู้หญิงมีประสบการณ์ค้าบริการทางเพศเฉลี่ย 2.2 ปี ส่วนผู้ชายมีประสบการณ์ค้าบริการทางเพศเฉลี่ย 1.4 ปี ซึ่งทำให้ผู้หญิงมีการให้บริการแก่ลูกค้ามากกว่าผู้ชาย โดยผู้หญิงมีการให้บริการแก่ลูกค้าเฉลี่ย 263.1 คน ส่วนผู้ชายมีการให้บริการแก่ลูกค้าเฉลี่ย 259.5 คน ทั้งนี้ผู้หญิงจะให้บริการแก่ลูกค้าเฉลี่ยวันละ 6.2 ชั่วโมง ส่วนผู้ชายจะให้บริการแก่ลูกค้าเฉลี่ยวันละ 5.5 ชั่วโมง และในหนึ่งวันผู้หญิงจะให้บริการเฉลี่ย 3.2 ครั้ง ส่วนผู้ชายจะให้บริการเฉลี่ย 2.3 ครั้งต่อวัน ซึ่งผู้หญิงจะได้รับอัตราค่าตอบแทนเฉลี่ยต่อครั้งมากกว่าผู้ชาย และหากประเมินรายได้จากการค้าบริการทางเพศเป็นรอบเดือนพบว่า ผู้หญิงมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่าผู้ชาย โดยผู้หญิงมีรายได้เฉลี่ยเดือนละ 157,741.5 บาท ส่วนผู้ชายโดยมีรายได้เฉลี่ยเดือนละ 80,367.6 บาท สอดคล้องกับผลการศึกษาของซูวิทย์ กมลวิศิษฎ์ (2551) ที่พบว่า ผู้ค้าบริการเพศหญิงมีรายได้จากการค้าบริการทางเพศเฉลี่ยต่อเดือนสูงกว่าผู้ค้าบริการเพศชาย เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากความพึงพอใจของลูกค้าผู้ชายที่จะจ่ายเงินให้กับผู้ค้าบริการเพศหญิงซึ่งเป็นสิ่งที่พวกเขาชอบมากที่สุด จากงานวิจัยของ Kenrick (2016) พบว่าลูกค้าผู้ชายส่วนใหญ่เต็มใจจ่ายค่าบริการให้กับผู้ค้าบริการเพศหญิงที่มีอายุอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนปลายถึงวัยยี่สิบต้น รวมทั้งเหตุปัจจัยอื่นอาจที่ทำให้อัตราค่าตอบแทนระหว่างผู้ค้าบริการเพศชายและเพศหญิงมีความแตกต่างกัน เช่น คุณลักษณะของผู้ค้าบริการ (อายุ หน้าตา สัดส่วน ผิวพรรณ และสีเส้นของอวัยวะ) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Cunningham (2011) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของร่างกายของผู้ค้าบริการทางเพศกับตลาดค้าบริการทางเพศ ในด้านความเสี่ยง (การถูกจับกุม การถูกกระทำโดยใช้ความรุนแรง และสุขภาพ) จะเชื่อมโยงกับงานวิจัยของ Gertler, Shah and Bertozzi (2005) ที่ทำการศึกษาความเสี่ยงทางธุรกิจของตลาดค้าบริการทางเพศที่ผู้ค้าบริการทางเพศมีเพศสัมพันธ์กับลูกค้าโดยไม่ใช้ถุงยางอนามัย ระยะเวลา สถานที่หรือช่องทางในการให้บริการ รูปแบบและเงื่อนไขของการให้บริการ และประเภทหรือลักษณะลูกค้า เป็นต้น

ส่วนทางด้านปัจจัยที่มีผลต่ออัตราค่าตอบแทนของผู้ค้าบริการทางเพศ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่ออัตราค่าบริการต่อครั้ง ได้แก่ อายุ, เชื้อชาติ, ลักษณะทางด้านร่างกาย, ประเภทของลูกค้า, ประสบการณ์ค้าบริการทางเพศและรูปแบบการรับงานบริการ ซึ่งมีส่วนเชื่อมโยงกับการศึกษาของ Chang and Weng (2012) ที่ได้ทำการศึกษาเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพและ Moffatt and Peters (2004) ในการศึกษาการกำหนดราคาค่าบริการในธุรกิจค้าบริการทางเพศ รวมทั้งงานวิจัยของ อัญชลี พินิจวัชรธรรม (2544) ที่กล่าวในผลงานวิจัยว่า อัตราค่าตอบแทนส่วนมากขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ เช่น ลักษณะทางกายภาพ (อายุ หน้าตา รูปร่าง ผิวพรรณ) สถานที่/ช่องทางในการค้าบริการ รูปแบบ/เงื่อนไขของการค้าบริการ และลูกค้า เป็นต้น

อย่างไรก็ตามการศึกษาในครั้งนี้ อาจมีลักษณะเฉพาะตัวบางอย่างของผู้ค้าบริการทางเพศแต่ละคนที่ไม่ปรากฏอยู่ในข้อมูล ซึ่งอาจมีอิทธิพลต่อการกำหนดอัตราค่าตอบแทนจากการค้าบริการทางเพศ ในการแก้ปัญหาควรทำเก็บข้อมูลจากตัวอย่างซ้ำในแต่ละปี โดยสมมติว่าตัวแปรนั้นจะไม่แปรผันตามเวลาและเป็นเฉพาะบุคคลรวมไปถึงการศึกษาในรายละเอียดตัวแปรลักษณะของผู้ค้าบริการทางเพศรายบุคคล เนื่องจากข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์อาจมีความเสี่ยงของความผิดพลาดที่เกิดจากการวัดผล เช่น อัตราค่าตอบแทนที่นำมาวิเคราะห์เป็นราคาที่ไม่ได้รวมค่าธรรมเนียมจากนายหน้าหรือตัวแทน และอายุของผู้ค้าบริการทางเพศอาจมีข้อผิดพลาดในการเก็บรวบรวมข้อมูล และอาจมีการศึกษาด้านปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อราคาค่าบริการในธุรกิจค้าบริการทางเพศ โดยผสมผสานข้อมูลเศรษฐกิจมหภาคจากข้อมูลอื่นๆ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติ. 2550. ธุรกิจบริการทางเพศ. รายงานทบทวนและสังเคราะห์ สถานการณ์ การป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และเอชไอวีที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจบริการทางเพศในประเทศไทย, 4-5 ตุลาคม 2550 ณ โรงแรมริชมอนด์ จังหวัดนนทบุรี. กรุงเทพมหานคร: กองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติ สำนักงานประจำประเทศไทย
- จารุวรรณ จันทรอินทร์. 2540. ปัจจัยกำหนดการเปลี่ยนแปลงของความแตกต่างระหว่างรายได้แรงงานชาย และ หญิง. เศรษฐศาสตร์มหบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. กรุงเทพฯ.
- ชารินทร์ พลภาณุมาศ. 2559. เปิดเปลือยข้อมูลโสเภณีเมืองกรุงแบบ Data Analysis, 14 พฤศจิกายน 2559. <http://thematter.co/byte/data-analysis-of-bangkoks-prostitute/5345>
- ฐวิทย์ กมลวิศิษฎ์. 2551. ธุรกิจนอกระบบ: ศึกษากรณีการค้าบริการทางเพศในสังคมไทย. ภาคนิพนธ์ รัฐศาสตร์มหบัณฑิต, คณะรัฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ.
- ธีรรัตน์ เชนะสิริ. 2545. โสเภณี การค้าประเวณี นักศึกษา ค่านิยม สังคมประกิต ปัญหาสังคม. วิทยานิพนธ์, มานุษยวิทยามหบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ
- อาลิสา ทรัพย์เสริมศรี. 2550. ความแตกต่างของรายได้และปัจจัยที่กำหนดรายได้ระหว่างแรงงานหญิงและ แรงงานชาย. เศรษฐศาสตร์มหบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. กรุงเทพฯ.
- อัญชลี พิณีจักรัษธรรม, 2544. การค้าประเวณี: กรณีนักศึกษาหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์, เศรษฐศาสตร์มหบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ
- ไทยรัฐ ออนไลน์. 2558. รับได้ไหม? คำถามเสรี ล้วงที่มาไทยเช็ทซ์ทัวร์ อาชีพแอบซ่อนฟันปีละหมื่นล้าน ,31 ตุลาคม 2559 .<http://www.thairath.co.th/content/512120>
- Alexander, P. and Delacoste, F. (1987). *Sex Work: Writings by Women in the sex industry*. New York: Prometheus Books.
- Amnesty International. (2014). *Decriminalisation of Sex Work*. London: Amnesty International Ltd.
- Boonchalaksi, W. and Guest, P. (1994). Prostitution in Thailand. *Nakhon Pathom: Institution for Population and Social Research*, Mahidol University, 171, 5-100
- Chang, H.H. and Weng, Y. (2012). What is more important for prostitute price? Physical appearance or risky sex behavior?. *Economics Letters*, 117, 480–483.
- Chapkis, W. (1997). *Live Sex Acts: Women Performing Erotic Labor*. New York: Routledge.

- Cunningham, S. (2 0 1 1) . Monopolistic competition with product differentiation in prostitution markets: explaining the returns to BMI. Retrieved November 14, 2016, From http://econfaculty.gmu.edu/pboettke/workshop/Fall2011/Obesity_2.0.pdf
- Cunningham, S. and Kendall, T.D. (2014). Prostitution, Education, and Moonlighting: A Demonstration of the Importance of Fixed and Variable Costs in Sex Worker Labor Supply, 11-38
- Freedman, D.A., Pisani, R. and Purves, R.A. (1998). *Statistics*. 3rd ed. New York: W.W. Norton Inc.
- Garofalo, G. (2002). *Towards an economic theory of prostitution*. United State: University of Siena.
- Reynolds, H. (1986). *The Economics of Prostitution*. United State: C. C. Thomas.
- Rosen, S. (1974). Hedonic prices and implicit markets: Product differentiation in pure competition. *Journal of Political Economy*, 82(1), 34-55.